

ogsaa Hensynet til os selv, foruden Hensynet til de andre, skal gøre det klart for ærede Medlemmer, naar det kommer til Udvalgsforhandlinger, at det ikke lader sig gøre at opfylde dette høje og store Statsformaal, som jeg tillod mig at kalde det, ved at afvise Forberedelserne deraf.

Med Hensyn til Priserne vil jeg til det ærede Medlem fra Bjerre sige, at den Prispolitik, han nu antydede, vil betyde en Forhøjelse af Priserne, uden at det, der kan begrunde Forhøjelsen, opnaas. Det, der kan begrunde en Forhøjelse af Priserne, er, at vi opnaar nogle Millioner Tønder Korn i Vareudvekslingsøjemed. Det ærede Medlem foreslaar nu i Stedet for at sætte Prisen i Forhold til det Kvantum, der indkommer til dette Øjemed, at forhøje Prisen noget ud over den nuværende; men hvis vi ikke faar noget til Vareudvekslingsøjemed, har vi kun opnaaet een Ting med det ærede Medlems Politik, nemlig de høje Priser og dermed de højere Statsudgifter og de højere Ydelser for alle, der betaler efter Kapiteltakst. Dette maa jeg bestemt fraraade. Det er naturligt at fastholde de nuværende Priser og saa give et Tillæg, en Godtgørelse, hvis vi opnaar det til Vareudvekslingsøjemed, som Lovforslaget tilsigter.

Det ærede Medlem gjorde nogle Bemærkninger til mine Udtalelser om, hvad Ændringen af Forbeholdsretten havde betydet. Det er dog ikke saa vanskeligt at forstaa, at det gør en stor Forskel, om man til Ejeren af en stor Ejendom i det ene Tilfælde siger: Du har Forbeholdsret til 4½ hkg. pr. 1,000 Kr.s Jordværdi, eller om man siger: Du har 4½ hkg Forbeholdsret kun for de 40,000 Kr.s Jordværdi. En Ejendom paa 500,000 Kr.s Jordværdi faar i det første Tilfælde en Forbeholdsret paa 2,500 Tdr., i det andet paa 180 Tdr. Det er dog ganske klart, at da man, det vil sige de Partier, der traadte ind derfor her i Rigsdagen, slettede det Skel, der fandtes i Lovforslaget, indførte man en meget betydelig Forbeholdsret for de store Jordværdier, de store Ejendomme med store samlede Jordværdier, og dette kan i høj Grad have medvirket til, at der ikke fra disse indkom det Kvantum Korn, der ellers vilde være kommet. Jeg har ikke, som det ærede Medlem syntes at mene, anført Forhøjelsen af Forbeholdsretten fra 4 til 4½ i min Argumentation. Det var et Spørgsmaal, der kom op; da vi blev enige om at nedsætte Ligningen, om, hvad man da burde gøre, om man burde nedsætte Ligningskvantumet eller forhøje Forbeholdsretten. Dermed har jeg ikke beskæftiget

mig nu. Hvad jeg har udtalt mig om, var, hvad det betød, at man gjorde Forbeholdsretten gældende for hele Ejendommens Jordværdi lige til Toppen. Jeg har angivet Betydningen til 1 Million Tdr.

Jeg beklager, at de ærede Medlemmer fastholder, at der her er Tale om en Bøde i dette Lovforslag. Jeg maa deroverfor fastholde, at Landboforeningernes Forslag, saaledes som det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) ogsaa har forklaret det her fra Talerstolen, indeholder nøjagtig det samme Princip. Det ærede Medlem siger selv: Frødyrkeren, den, der dyrker det store Areal Frø, vil have let ved at købe Kornet. Ja, til den Overpris, som er angivet i Landboforeningsforslaget, som ligger 3 Kr. over højeste Pris og 5 Kr. over Grundprisen. Det, som det ærede Medlem foreslaar, og som Landboforeningerne foreslaar, er, at Frødyrkeren skal betale, hvis man anvender hans Udtryksmaade, Bøde til en anden Korn dyrker. Det, der her foreslaas, er imidlertid ikke Bøde, det er, at den, der har opfyldt sin Ligningspligt, maa have et naturligt Krav paa at faa noget mere for sit Korn. I det ene Tilfælde vil Frødyrkeren købe det direkte hos den anden Jordbruger til den højere Pris. I det andet Tilfælde vil han til Staten give den Overpris, der vil sætte denne i Stand til at købe Kornet hos den anden. Men i intet Tilfælde er der Tale om nogen Bøde. I Regeringens Forslag indtræder Staten som Mellemand ved Forholdets Afvikling. Det er muligt, at de Herrer ved at fastholde deres Agitation mod dette Bødeprincip, som de kalder det, kan bevirke, at det ikke lader sig gennemføre. De vil derigennem have paaført Landbruget en stor Ulejlighed, idet de vil paaføre mange Landbrugere det Besvær, at de for at opfylde deres Pligt skal søge Landet rundt for at finde dette Korn, i Stedet for, at der her gives dem en Lejlighed til at indløse denne Indkøbspligt paa den nemmest mulige Maade. Naar de ærede Medlemmer, der har argumenteret mod Regeringens Forslag, her siger, at det, som det gælder om, er ikke Penge, men Varer, saa er det fuldkommen rigtigt. Staten skal ikke have disse Penge for Pengenes Skyld, men for at kunne faa Varer til den Pris, som Varerne skal koste, for at de, der har opfyldt deres Leveringspligt, kan faa noget mere, — hvor meget, kan vi senere blive enige om.

Det ærede Medlem gjorde en ejendommelig Bemærkning om mine Udtalelser angaaende Hesterationeringen. Det ærede Medlem sagde, at jeg kunde dog ikke have